

Hjelpemidler for klimatilpasning i vannbransjen

+ litt om andre Norsk Vann hjelpemidler

*HEVAs årskonferanse 2014
Elin Riise, Norsk Vann*

Samfunnsområder som vil bli spesielt utsatt for klimaendringene

- 💧 Bygg og anlegg
 - 💧 Vann og avløp
 - 💧 Samferdsel
 - 💧 Landbruk
-
- 💧 Mer ekstremvær
 - 💧 Oftere og kraftigere regn
 - 💧 Havnivåstigning

Mange klimatilpasningsmyndigheter

Norges
vassdrags- og
energidirektorat

3

Mange regelverk å forholde seg til

- Plan- og bygningslov
 - Byggteknisk forskrift
- Vannressursloven
 - Damsikkerhetsforskrift
- Forurensningslov
 - forurensningsforskrift
- Vass- og avløpsanleggslov
 - Forurensningsforskrift
- Veglov
- Nabolov
- Abonnementsvilkår
- Graveinstruks
- Politivedtekter

Vannbransjen: Oftere og kraftigere regn og Havnivåstigning

KOMMUNAL- OG
MODERNISERINGSDEPARTEMENTET

KLIMA- OG MILJØDEPARTEMENTET

Først og fremst

- Plan- og bygningsloven
 - Byggteknisk forskrift
- Forurensningsloven
 - Forurensningsforskrift
- Abonnementsvilkår

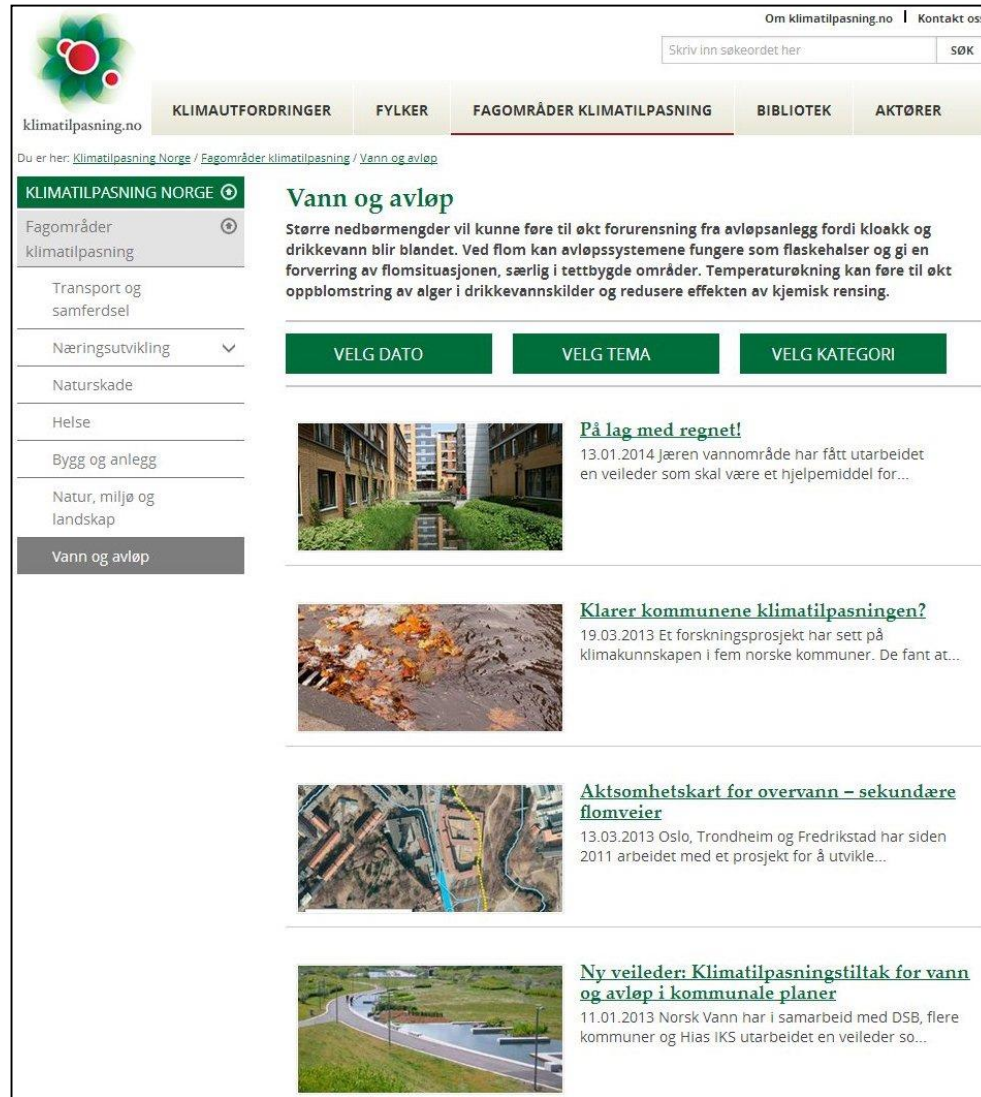

Miljødirektoratet som ny «overvannsmyndighet»

- Skal ha oversikt over regelverk og rammevilkår for kommunene sin håndtering av overvann
- Involvere andre aktuelle fagetater
- Ha sekretariatsansvaret for lovutvalget som skal utrede og komme med eventuelle forslag til hvordan kommunene sine rammevilkår for håndtering av overvann kan forbedres

Nyttig hjelpemiddel: Klimatilpasning.no

The screenshot shows the homepage of Klimatilpasning.no. The website has a green and white color scheme. At the top, there is a search bar with the text "Skriv inn søkeordet her:" and a "SØK" button. Below the search bar, there are navigation tabs: "KLIMAUTFORDRINGER", "FYLKER", "FAGOMRÅDER KLIMATILPASNING" (which is highlighted), "BIBLIOTEK", and "AKTØRER". On the left side, there is a sidebar with a logo for "Norsk Vann" and a list of categories: "KLIMATILPASNING NORGE", "Fagområder", "Klimatilpasning", "Transport og samferdsel", "Næringsutvikling", "Naturskade", "Helse", "Bygg og anlegg", "Natur, miljø og landskap", and "Vann og avløp" (which is highlighted). The main content area is titled "Vann og avløp" and contains a paragraph about the risks of increased precipitation and flooding. Below this, there are three buttons: "VELG DATO", "VELG TEMA", and "VELG KATEGORI". There are also four featured articles, each with a thumbnail image and a title: "På lag med regnet!", "Klarer kommunene klimatilpasningen?", "Aktsomhetskart for overvann – sekundære flomveier", and "Ny veileder: Klimatilpasningstiltak for vann og avløp i kommunale planer".

Om klimatilpasning.no | Kontakt oss

Skriv inn søkeordet her: SØK

klimateilpasning.no

KLIMAUTFORDRINGER FYLKER **FAGOMRÅDER KLIMATILPASNING** BIBLIOTEK AKTØRER

Du er her: [Klimatilpasning Norge](#) / [Fagområder klimatilpasning](#) / [Vann og avløp](#)

KLIMATILPASNING NORGE

Fagområder
Klimatilpasning

Transport og samferdsel

Næringsutvikling

Naturskade

Helse

Bygg og anlegg

Natur, miljø og landskap

Vann og avløp

Vann og avløp

Større nedbørmengder vil kunne føre til økt forurensning fra avløpsanlegg fordi kloakk og drikkevann blir blandet. Ved flom kan avløpssystemene fungere som flaskehals og gi en forverring av flomsituasjonen, særlig i tettbygde områder. Temperaturøkning kan føre til økt oppblomstring av alger i drikkevannskilder og redusere effekten av kjemisk rensing.

VELG DATO VELG TEMA VELG KATEGORI

På lag med regnet!
13.01.2014 Jæren vannområde har fått utarbeidet en veileder som skal være et hjelpemiddel for...

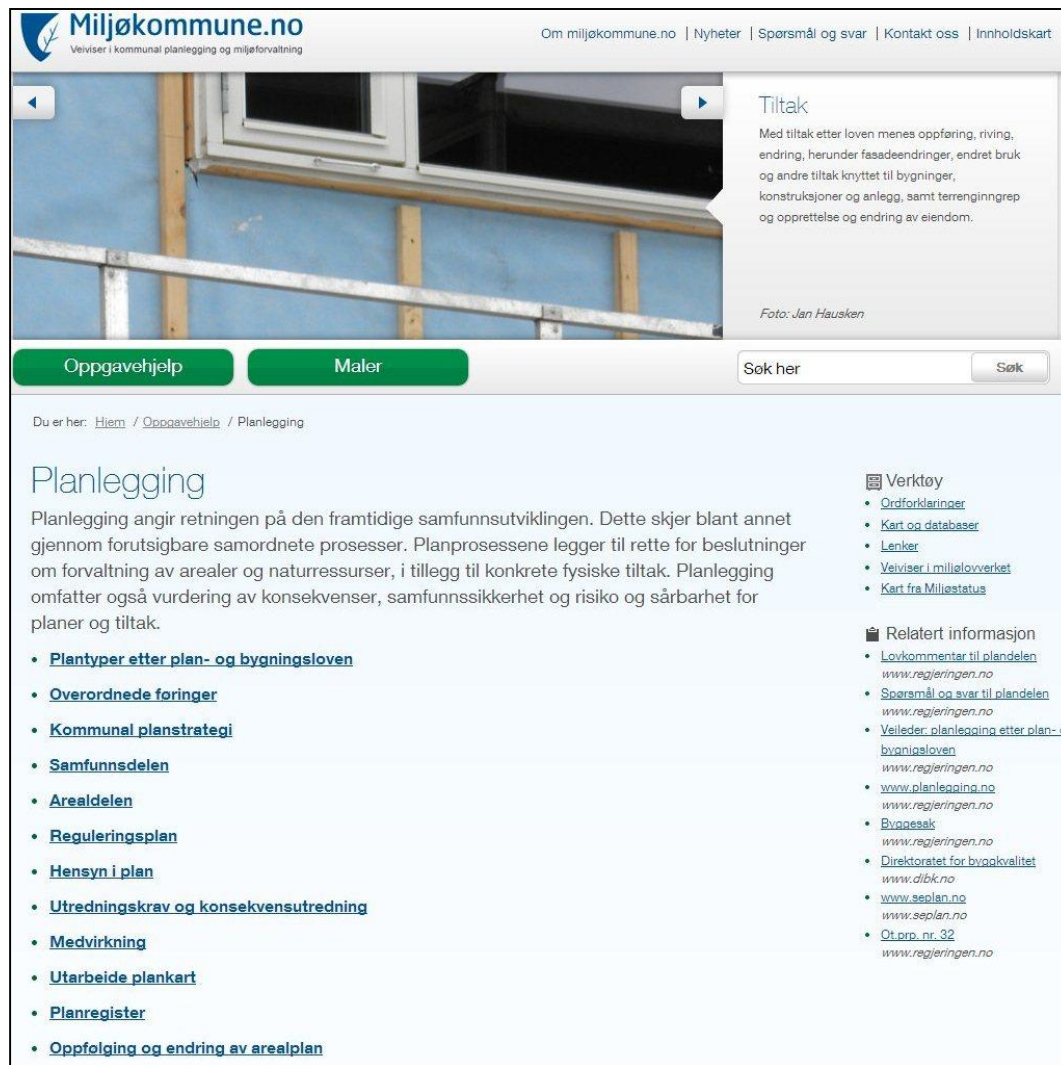
Klarer kommunene klimatilpasningen?
19.03.2013 Et forskningsprosjekt har sett på klimakunnskapen i fem norske kommuner. De fant at...

Aktsomhetskart for overvann – sekundære flomveier
13.03.2013 Oslo, Trondheim og Fredrikstad har siden 2011 arbeidet med et prosjekt for å utvikle...

Ny veileder: Klimatilpasningstiltak for vann og avløp i kommunale planer
11.01.2013 Norsk Vann har i samarbeid med DSB, flere kommuner og Hias IKS utarbeidet en veileder so...

Informasjon om klimatilpasning

Nyttig hjelpemiddel: Miljokommune.no

The screenshot shows the homepage of Miljokommune.no. The header includes the logo and navigation links: 'Om miljokommune.no', 'Nyheter', 'Spørsmål og svar', 'Kontakt oss', and 'Innholdskart'. A main banner image shows a window with a blue wall and a white frame. To the right of the banner is a section titled 'Tiltak' with text about measures after the law, and a photo credit 'Foto: Jan Hausken'. Below the banner are two green buttons: 'Oppgavehjelp' and 'Maler'. A search bar with 'Søk her' and a 'Søk' button is also present. The main content area is titled 'Planlegging' and contains a paragraph about planning. To the right of the main text are two sidebars: 'Verktøy' with links like 'Ordforklaringer' and 'Kart og databaser', and 'Relatert informasjon' with links like 'Lovkommentar til plandelen' and 'Spørsmål og svar til plandelen'. A list of links is also visible on the left side of the main content area.

Miljøkommune.no
Veiviser i kommunal planlegging og miljøforvaltning

Om miljokommune.no | Nyheter | Spørsmål og svar | Kontakt oss | Innholdskart

Tiltak
Med tiltak etter loven menes oppføring, riving, endring, herunder fasadeendringer, endret bruk og andre tiltak knyttet til bygninger, konstruksjoner og anlegg, samt terrenginngrep og opprettelse og endring av eiendom.
Foto: Jan Hausken

Oppgavehjelp **Maler**

Du er her: [Hjem](#) / [Oppgavehjelp](#) / Planlegging

Planlegging

Planlegging angir retningen på den framtidige samfunnsutviklingen. Dette skjer blant annet gjennom forutsigbare samordnede prosesser. Planprosessene legger til rette for beslutninger om forvaltning av arealer og naturressurser, i tillegg til konkrete fysiske tiltak. Planlegging omfatter også vurdering av konsekvenser, samfunnssikkerhet og risiko og sårbarhet for planer og tiltak.

- [Plantyper etter plan- og bygningsloven](#)
- [Overordnede føringer](#)
- [Kommunal planstrategi](#)
- [Samfunnsdelen](#)
- [Arealdelen](#)
- [Reguleringsplan](#)
- [Hensyn i plan](#)
- [Utredningskrav og konsekvensutredning](#)
- [Medvirkning](#)
- [Utarbeide plankart](#)
- [Planregister](#)
- [Oppfølging og endring av arealplan](#)

Verktøy

- [Ordforklaringer](#)
- [Kart og databaser](#)
- [Lenker](#)
- [Veiviser i miljølovverket](#)
- [Kart fra Miljøstatus](#)

Relatert informasjon

- [Lovkommentar til plandelen](#)
www.regjeringen.no
- [Spørsmål og svar til plandelen](#)
www.regjeringen.no
- [Veileder: planlegging etter plan- og bygningsloven](#)
www.regjeringen.no
- [www.planlegging.no](#)
www.regjeringen.no
- [Byggesøk](#)
www.regjeringen.no
- [Direktoratet for byggkvalitet](#)
www.dibk.no
- [www.seplan.no](#)
www.seplan.no
- [Ot.prp. nr. 32](#)
www.regjeringen.no

Oppgavehjelp og maler

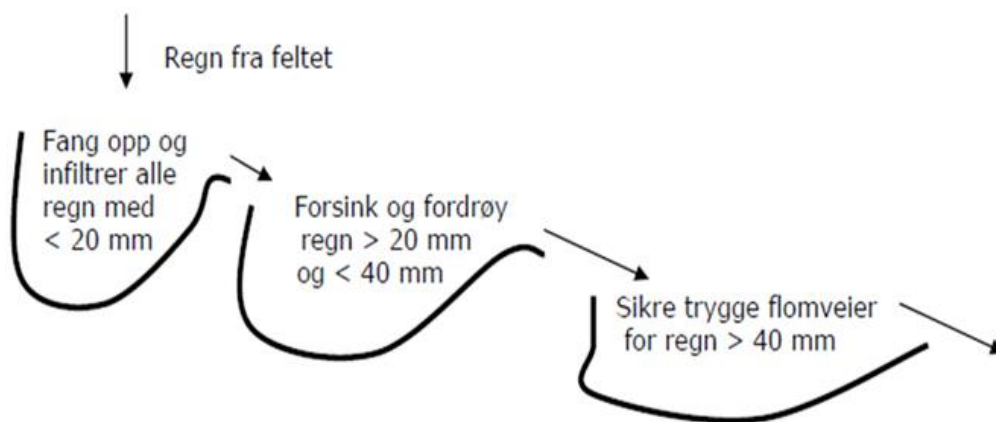
Nyttig hjelpemiddel: [Klimaservicesenter](#)

Fremskaffe og formidle klimadata som
beslutningsgrunnlag for klimatilpasning
MET, NVE og Uni Research

Klimatilpasset overvannshåndtering

Figur 2.2.2. **Treleddsstrategi.** Illustrasjon for håndtering av nedbør. Tallene er eksempler og må tilpasses lokalt.

Norsk Vann Rapport

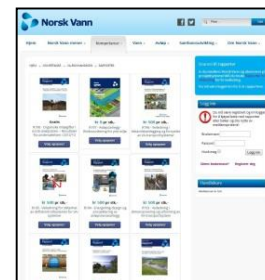
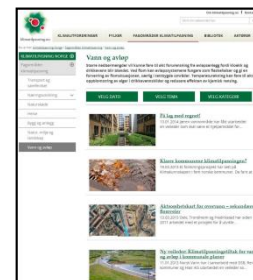
162 | 2008

Veiledning i klimatilpasset
overvannshåndtering

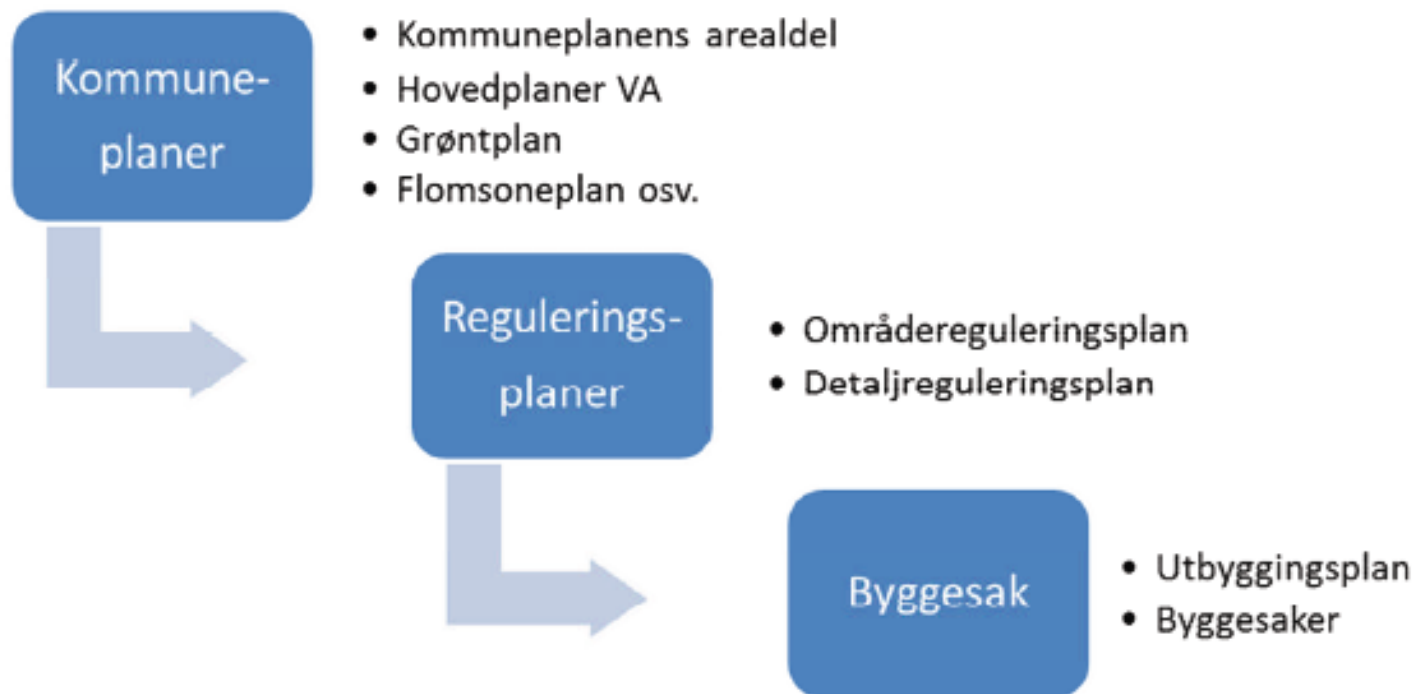

Klimatilpasning innen vann og avløp i kommunale planer

- 💧 Hjelpemiddel i planprosesser og byggesaker
- 💧 Integrere klimatilpasningstiltak for vannbransjen (VA) i kommunale planer
- 💧 Ikke klimatilpasningstiltak generelt (skred, erosjon, bygninger, vegbygging...)
- 💧 Samordning, helhet og tverrfaglighet

Plannivåer

Klimatilpasninger og overvannsproblestillinger må behandles spesielt innenfor hvert av plannivåene.

Husk revisjon av gamle planer

Huskeliste

Norsk Vann rapport nr. 190/2022

KLIMATILPASNINGSTILTAK VA I KOMMUNALE PLANER

HVORDAN IVARETA HENSYN TIL ØKT NEDBØR OG HAVNIVÅSTIGNING ?

PLAN / TILTAK :

HUSKELISTE - ALLE PLANNIVA (ikke utfømmende)	Merknad
• Heltetlig planlegging med hensyn til overvann/fom/havnivåstigning	
- samordning med tilgrensende planer/områder	☐
- vurdering av felles/sentrale overvannsanlegg	☐
- vurdering av problemstillinger knyttet til overvann oppstrøms eller nedstrøms planområdet	☐
- krav/bestemmelser i overordnede planer må ivaretas i underordnede planer	☐
• Tverrfaglighet i planleggingen	
- samordning med andre fagater/ansvarlige og involvere disse tidlig i planarbeidet	☐
- utarbeidelse av temaplaner/rapporter (f.eks. rammeplan overvann)	☐
- krav/bestemmelser i aktuelle temaplaner må ivaretas	☐
- kontroll og samordning mot andre planer (temaplaner, rapporter m.m.)	☐
- hydrologisk orientert arealplanlegging	☐
- kritiske grunnforhold (geotekniske vurderinger) ?	☐
• Sårbarhet/ROS-analyse/Beredskapsplan	
- potensielt fomsatte områder må utredes	☐
- andre spesielle tema som bør må utredes nærmere (ras, erosjon,)	☐
- er hensyn til klimaendringer ivarett i ROS-analyser	☐
- krav til beredskapsplaner for driftfase/etter utbygging ?	☐

- 💧 Hjelpemiddel i forbindelse med utarbeidelse og/eller behandling/godkjenning av ulike typer byggesaker/ prosjektplaner
- 💧 Oversikt over ulike problemstillinger som må avklares
- 💧 Ikke lærebok - forutsetter at planleggeren selv oppsøker nødvendig kunnskap og kompetanse

- Samhandling!
- Samhandling!
- Samhandling!

- Skap en arena
- Bruk huskelister
- Inkluder vann og avløp på alle nivå i det kommunale planverket

Veiledning til huseiere

Norsk Vann

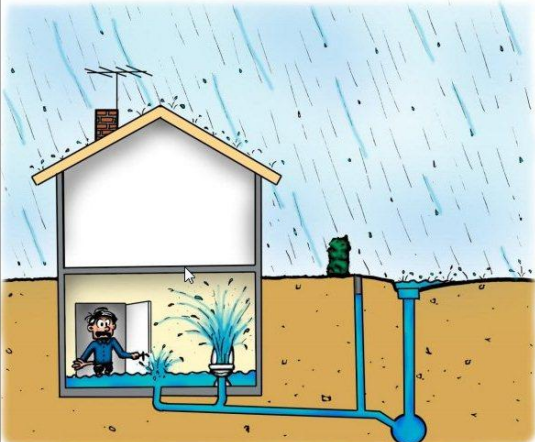
GRØNNE BYGGESATSER

Norske Bygghyttelag Landsforbund

FNO
Finansnæringsens Fellesorganisasjon

Viktig å vite om kjelleroversvømmelser

Råd for å forebygge og redusere skadeomfanget

Norsk Vann

Overvann – Hvordan sikre bolig og eiendom mot oversvømmelse og skader

Tips og råd til huseiere

HVORDAN HÅNDTERE OVERVANN?

Overvann er et samlebegrep for regnvann og smeltevann. Overvann må tas hånd om slik at ikke bygningens utlemping på egen grunn eller for naboer og veier. Det for å ta hånd om det mest ekstreme styringstiltaket, og håndtere overvannet utenfor avløpsnett.

Mange skader fra overvann skyldes en kombinasjon til rask avledning av overvannet samtidig med høye tider. Med litt omtanke og beskjedne midler kan enkleste tiltakene er å passe på at risterne er åpne og ledningene er fritt.

Ulike løsninger

Lokale forhold vil avgjøre hvordan huseiere bør håndtere mellom å infiltrere (la vannet sive ned i grunnen) eller å tenke gjennom hvilken vei vannet vil ta ved eksterne steder.

Kommunale overvannsledninger har begrenset kapasitet for hvor mye overvann huseiere får tilføre. For overvann, er det gjerne spesielt strengt kravet vanligvis bare tillatt å føre vann fra dreneringer.

Den beste måten å ta hånd om overvannet på er å trengre ned i grunnen. Jo mer gjennomtrengelig er infiltrasjonskapasiteten.

Bakkens kapasitet til å infiltrere vann påvirkes blant annet av helningsforhold. Kapasiteten kan variere betydelig fra sted til sted.

Gjennomtrengelige overflater, som gressplen eller overvann. Dette er den enkleste og mest driftssikre løsningen. Dette er best egnede til å infiltrere vannet. For å hindre erosjonssikkert materiale, eksempelvis stein.

For veier og plasser er infiltrasjon gjerne et godt alternativ. Grøften legges med fall, slik at vannet blir stående stille. For å øke kapasiteten, kan massen i bunnen av grøften byttes med grovere materialer som gir økt infiltrasjon. Massene må være uten finstoff.

Hustak, veier, plasser og andre store sammenhengende tette flater kan gi så store mengder overvann i løpet av kort tid, at infiltrasjon på overflaten blir vanskelig. Da må det bygges et magasin for å samle opp vannet før infiltrasjon. Slike magasin kan lages av materialer med mye hulrom (for eksempel stein, store rør eller plastkassetter). Et magasin rundt magasinet gjennomtrengelige, vil vannet infiltreres til grunnen rundt magasinet. Har markens svært liten evne til å slippe gjennom vann og stor

ert store utlemping, tillater i blant kommuner et det legges et magasin opp til-

m utjevning i magasinet. Ved stor avrenning på overflaten, vil vannet samles i bunnen. Som regel brukes naturlige terrengpakk eller arealer som er til slike dammer.

glidere slik at infiltrasjon er vanskelig. Det er ikke uvanlig at kommunen huseiere tilfører vann til den kommunale avløpsledningen. Men da kreves andre tette flater først fordrøyes. Fordrøyningen kan for eksempel gjøres på i et magasin, for det føres videre på en kontrollert måte.

For huseiere tilfører vann til den kommunale avløpsledningen, kreves det at tette flater først fordrøyes. Fordrøyningen kan for eksempel gjøres ved et magasin, for det føres videre på en kontrollert måte.

nnet kan føre til at deler av eiendommen står under vann ved kraftige regner. Dette kan føre til skader, og vil raske normaliseres, så lenge løsningen som er riktig.

om hvilken vei vannet vil ta ved ekstremt kraftige regnskyl og etablere en god løsning er at vannet ikke trenger inn i hus.

guleres blant annet av vannressursloven, forurensetningsloven, plan- og bygningsloven. Huseiere har ansvaret for å finne tilfredsstillende løsninger på sin- og naboers ansvar for vann som renner til nabo eiendommer, herunder til-

Kommer snart:

- Planlegging av åpne flomveger i bebygde områder

- Håndtering av overvann fra urbane veger

Lovutvalg for overvann

-
 Ferdig innen 1. desember 2015
-
 Vurdere gjeldende lovgivning og rammebetingelser og eventuelt komme med forslag til endringer i regelverket

Nytt lovutvalg for overvann oppnevnt: En merkedag for vannbransjen

Opprettet fredag 11. april 2014 12:22
Skrevet av Toril Hofshagen

Regjeringen besluttet i statsråd i dag å nedsette et lovutvalg som bl.a. skal vurdere rammene for å håndtere overvann i byer og tettbebyggelser. Norsk Vann deltar med sin jurist Elin Riise i lovutvalget. «Lovutvalget er et viktig og etterlenget skritt i retning av mer funksjonelle rammebetingelser for vannbransjen, og Norsk Vann vil prioritere dette arbeidet høyt» uttaler direktør Einar Melheim i Norsk Vann.

Norsk Vann utga i 2004 rapporten «Trenger Norge en VA-lov?». I årene etter har Norsk Vann i samarbeid med bl.a. KS, Huseiernes Landsforbund og Finans Norge stadig tatt opp med myndigheter og politikere behovet for et mer avklart regelverk på vann- og avløpsområdet. Utfordringene med klimaendringene og håndtering av overvann har vært et viktig argument for nødvendigheten av et lovarbeid som avklarer kommunenes ansvar på området, moderniserer gebyrbestemmelsene mv. Behovet for god håndtering av overvannet har økt, fordi klimaendringene med større nedbørmengder og hyppigere styrtregn, kombinert med økt fortetting, har ført til mer overvann i byer og tettbebyggelser.

I statsråd i dag, 11. april, ble endelig lovutvalget oppnevnt og har fått sitt mandat. Formålet med lovutvalgets utredning og forslag skal være å gi kommuner og andre aktører tilfredsstillende og tydelige rammebetingelser for å kunne håndtere overvann i tettbebyggelser, både i dagens klima og etter forventede klimaendringer. Utvalgets utredning og forslag skal tydeliggjøre ansvarsforholdene.

Lovutvalget består av:

- Helge Skaaraas, advokat (leder) Sarpsborg
- Ann-Janette Hansen, spesialrådgiver (KS), Råde
- Dag Refling, utredningssjef, Huseiernes Landsforbund, Stavern
- Mia Ebeltoft, advokat og fagsjef Finans Norge, Oslo
- Elin Riise, juridisk rådgiver Norsk Vann, Hamar
- Rolf Johansen, sjefingeniør Statens vegvesen, Sande i Vestfold
- Helga Skofteland, regiondirektør Forbrukerrådet, Lørenskog
- Jan Stenersen leder avløp Tromsø kommune, Tromsø
- Hogne Hjelle, avdelingsleder Bergen kommune, Bergen
- Gorm Kipperberg, førsteamanuensis i Stavanger, Sandnes

Arbeidet skal være ferdig innen 1. desember 2015.

Beskrive og vurdere

 Kommunenes lovgrunnlag og myndighet til å gjennomføre og stille krav til håndtering av overvann i forbindelse med:

 Arealplanlegging og byggesaksbehandling

 Eksisterende bebyggelse

Nytt lovutvalg for overvann oppnevnt: En merkedag for vannbransjen

Opprettet fredag 11. april 2014 12:22
Skrivet av Tori Hofshagen

Regjeringen besluttet i statsråd i dag å nedsette et lovutvalg som bl.a. skal vurdere rammene for å håndtere overvann i byer og tettbebyggelser. Norsk Vann deltar med sin jurist Elin Riise i lovutvalget. «Lovutvalget er et viktig og etterlenget skritt i retning av mer funksjonelle rammebetingelser for vannbransjen, og Norsk Vann vil prioritere dette arbeidet høyt» uttaler direktør Einar Melheim i Norsk Vann.

Norsk Vann utga i 2004 rapporten «Trenger Norge en VA-lov?». I årene etter har Norsk Vann i samarbeid med bl.a. KS, Huseiernes Landsforbund og Finans Norge stadig tatt opp med myndigheter og politikere behovet for et mer avklart regelverk på vann- og avløpsområdet. Utfordringene med klimaendringene og håndtering av overvann har vært et viktig argument for nødvendigheten av et lovarbeid som avklarer kommunenes ansvar på området, moderniserer gebyrbestemmelsene mv. Behovet for god håndtering av overvannet har økt, fordi klimaendringene med større nedbørmengder og hyppigere styrtregn, kombinert med økt fortetting, har ført til mer overvann i byer og tettbebyggelser.

I statsråd i dag, 11. april, ble endelig lovutvalget oppnevnt og har fått sitt mandat. Formålet med lovutvalgets utredning og forslag skal være å gi kommuner og andre aktører tilfredsstillende og tydelige rammebetingelser for å kunne håndtere overvann i tettbebyggelser, både i dagens klima og etter forventede klimaendringer. Utvalgets utredning og forslag skal tydeliggjøre ansvarsforholdene.

Lovutvalget består av:

- Helge Skaaraas, advokat (leder) Sarpsborg
- Ann-Janette Hansen, spesialrådgiver (KS), Råde
- Dag Refling, utredningssjef, Huseiernes Landsforbund, Stavern
- Mia Ebeltoft, advokat og fagsjef Finans Norge, Oslo
- Elin Riise, juridisk rådgiver Norsk Vann, Hamar
- Rolf Johansen, sjefingeniør Statens vegvesen, Sande i Vestfold
- Helga Skoftefjord, regiondirektør Forbrukerrådet, Lørenskog
- Jan Stenersen leder avløp Tromsø kommune, Tromsø
- Hogne Hjelte, avdelingsleder Bergen kommune, Bergen
- Gorm Kipperberg, førsteamanuensis Universitetet i Stavanger, Sandnes

Arbeidet skal være ferdig innen 1. desember 2015.

Beskrive og vurdere

• Kommunenes lovgrunnlag for å gebyrfinansiere overvannstiltak gjennom regelverket om kommunale vann- og avløpsgebyrer og eventuelle refusjonsordninger

• Behov for regulering av kommunens plikter som eier av avløpsanlegg, drikkevannsanlegg og åpne overvannsanlegg, og som tilbyder av vann- og avløpstjenester

Nytt lovutvalg for overvann oppnevnt: En merkedag for vannbransjen

Opprettet fredag 11. april 2014 12:22
Sikret av Toril Hofshagen

Regjeringen besluttet i statsråd i dag å nedsette et lovutvalg som bl.a. skal vurdere rammene for å håndtere overvann i byer og tettbebyggelser. Norsk Vann deltar med sin jurist Elin Riise i lovutvalget. «Lovutvalget er et viktig og etterlengtet skritt i retning av mer funksjonelle rammebetingelser for vannbransjen, og Norsk Vann vil prioritere dette arbeidet høyt» uttaler direktør Einar Melheim i Norsk Vann.

Norsk Vann utga i 2004 rapporten «Trenger Norge en VA-lov?». I årene etter har Norsk Vann i samarbeid med bl.a. KS, Huseiernes Landsforbund og Finans Norge stadig tatt opp med myndigheter og politikere behovet for et mer avklart regelverk på vann- og avløpsområdet. Utfordringene med klimaendringene og håndtering av overvann har vært et viktig argument for nødvendigheten av et lovarbeid som avklarer kommunenes ansvar på området, moderniserer gebyrbestemmelsene mv. Behovet for god håndtering av overvannet har økt, fordi klimaendringene med større nedbørmengder og hyppigere styrtregn, kombinert med økt fortetting, har ført til mer overvann i byer og tettbebyggelser.

I statsråd i dag, 11. april, ble endelig lovutvalget oppnevnt og har fått sitt mandat. Formålet med lovutvalgets utredning og forslag skal være å gi kommuner og andre aktører tilfredsstillende og tydelige rammebetingelser for å kunne håndtere overvann i tettbebyggelser, både i dagens klima og etter forventede klimaendringer. Utvalgets utredning og forslag skal tydeliggjøre ansvarsforholdene.

Lovutvalget består av:

- Helge Skaaraas, advokat (leder) Sarpsborg
- Ann-Janette Hansen, spesialrådgiver (KS), Råde
- Dag Refling, utredningssjef, Huseiernes Landsforbund, Stavern
- Mia Ebeltoft, advokat og fagsjef Finans Norge, Oslo
- Elin Riise, juridisk rådgiver Norsk Vann, Hamar
- Rolf Johansen, sjefingeniør Statens vegvesen, Sande i Vestfold
- Helga Skotteland, regiondirektør Forbrukerrådet, Lørenskog
- Jan Stenersen leder avløp Tromsø kommune, Tromsø
- Hogne Hjelte, avdelingsleder Bergen kommune, Bergen
- Gorm Kipperberg, førsteamanuensis Universitetet i Stavanger, Sandnes

Arbeidet skal være ferdig innen 1. desember 2015.

Beskrive og vurdere

- Behov for å forskriftsfeste vilkår kommunen kan fastsette overfor abonnentene, inkludert kommunens adgang til å fraskrive seg ansvar ved skade på abonnentenes eiendom
- Reguleringen av overvann (forurenset og ikke-forurenset) i forurensningsloven og vannressursloven. Behovet for klargjøring eller harmonisering av planlovgivningen, forurensningsloven, vannressursloven og annet relevant regelverk

Nytt lovutvalg for overvann oppnevnt: En merkedag for vannbransjen

Opprettet: fredag 11. april 2014 12:22
Skrivet av: Toril Hoffhagen

Regjeringen besluttet i statsråd i dag å nedsette et lovutvalg som bl.a. skal vurdere rammene for å håndtere overvann i byer og tettbebyggelser. Norsk Vann deltar med sin jurist Elin Riise i lovutvalget. «Lovutvalget er et viktig og etterlenget skritt i retning av mer funksjonelle rammebetingelser for vannbransjen, og Norsk Vann vil prioritere dette arbeidet høyt» uttaler direktør Einar Melheim i Norsk Vann.

Norsk Vann utga i 2004 rapporten «Trenger Norge en VA-lov?». I årene etter har Norsk Vann i samarbeid med bl.a. KS, Huseiernes Landsforbund og Finans Norge stadig tatt opp med myndigheter og politikere behovet for et mer avklart regelverk på vann- og avløpsområdet. Utfordringene med klimaendringene og håndtering av overvann har vært et viktig argument for nødvendigheten av et lovarbeid som avklarer kommunenes ansvar på området, moderniserer gebyrbestemmelsene mv. Behovet for god håndtering av overvannet har økt, fordi klimaendringene med større nedbørsmengder og hyppigere styrtregn, kombinert med økt fortetting, har ført til mer overvann i byer og tettbebyggelser.

I statsråd i dag, 11. april, ble endelig lovutvalget oppnevnt og har fått sitt mandat. Formålet med lovutvalgets utredning og forslag skal være å gi kommuner og andre aktører tilfredsstillende og tydelige rammebetingelser for å kunne håndtere overvann i tettbebyggelser, både i dagens klima og etter forventede klimaendringer. Utvalgets utredning og forslag skal tydeliggjøre ansvarsforholdene.

Lovutvalget består av:

- Helge Skaråraas, advokat (leder) Sørpsborg
- Ann-Janette Hansen, spesialrådgiver (KS), Råde
- Dag Refling, utredningssjef, Huseiernes Landsforbund, Stavern
- Mia Ebeltoft, advokat og fagsjef Finans Norge, Oslo
- Elin Riise, juridisk rådgiver Norsk Vann, Hamar
- Rolf Johansen, sjefingeniør Statens vegvesen, Sande i Vestfold
- Helga Skoftefjord, regiondirektør Forbrukerrådet, Lørenskog
- Jan Stenersen leder avløp Tromsø kommune, Tromsø
- Hogne Hjelte, avdelingsleder Bergen kommune, Bergen
- Gorm Kipperberg, førsteamanuensis Universitetet i Stavanger, Sandnes

Arbeidet skal være ferdig innen 1. desember 2015.

Beskrive og vurdere

Behov for å lovfeste minimumskrav/akseptabel risiko ved tiltak for å forebygge skader fra overvann, inkludert ved tilpasning til klimaendring

Andre forhold utvalget mener er relevante

Nytt lovutvalg for overvann oppnevnt: En merkedag for vannbransjen

Opprettet fredag 11. april 2014 12:22
 Skrevet av Toril Hofshagen

Regjeringen besluttet i statsråd i dag å nedsette et lovutvalg som bl.a. skal vurdere rammene for å håndtere overvann i byer og tettbebyggelser. Norsk Vann deltar med sin jurist Elin Riise i lovutvalget. «Lovutvalget er et viktig og etterlenget skritt i retning av mer funksjonelle rammebetingelser for vannbransjen, og Norsk Vann vil prioritere dette arbeidet høyt» uttaler direktør Einar Melheim i Norsk Vann.

Norsk Vann utga i 2004 rapporten «Trenger Norge en VA-lov?». I årene etter har Norsk Vann i samarbeid med bl.a. KS, Huseiernes Landsforbund og Finans Norge stadig tatt opp med myndigheter og politikere behovet for et mer avklart regelverk på vann- og avløpsområdet. Utfordringene med klimaendringene og håndtering av overvann har vært et viktig argument for nødvendigheten av et lovarbeid som avklarer kommunenes ansvar på området, moderniserer gebyrbestemmelsene mv. Behovet for god håndtering av overvannet har økt, fordi klimaendringene med større nedbørmengder og hyppigere styrtregn, kombinert med økt fortetting, har ført til mer overvann i byer og tettbebyggelser.

I statsråd i dag, 11. april, ble endelig lovutvalget oppnevnt og har fått sitt mandat. Formålet med lovutvalgets utredning og forslag skal være å gi kommuner og andre aktører tilfredsstillende og tydelige rammebetingelser for å kunne håndtere overvann i tettbebyggelser, både i dagens klima og etter forventede klimaendringer. Utvalgets utredning og forslag skal tydeliggjøre ansvarsforholdene.

Lovutvalget består av:

- Helge Skaaraas, advokat (leder) Sarpsborg
- Ann-Janette Hansen, spesialrådgiver (KS), Råde
- Dag Refling, utredningssjef, Huseiernes Landsforbund, Stavern
- Mia Ebeltoft, advokat og fagsjef Finans Norge, Oslo
- Elin Riise, juridisk rådgiver Norsk Vann, Hamar
- Rolf Johansen, sjeffingeniør Statens vegvesen, Sande i Vestfold
- Helge Skofteland, regiondirektør Forbrukerrådet, Lørenskog
- Jan Stenersen leder avløp Tromsø kommune, Tromsø
- Hogne Hjelte, avdelingsleder Bergen kommune, Bergen
- Gorm Kipperberg, førsteamanuensis Universitetet i Stavanger, Sandnes

Arbeidet skal være ferdig innen 1. desember 2015.

Lag om vattentjänster

Lag om allmänna
vattentjänster

Vandsektorlov

Vanntjenestelov?

Hvordan står det egentlig til?

VA-tjenestene blir stadig bedre

Opprettet onsdag 04. september 2013 14:55

Skrevet av Ole Lien

Resultatene fra bedreVA Norsk Vanns tilstandsvurdering av VA-tjenestene i 69 deltakerkommuner viser en klar bedring i 2012. I løpet av de siste fire år har andelen kommuner med "god standard" blitt omtrent fordoblet. Særlig gledelig er det at den negative trenden på avløp har snudd i klar positiv retning sammenliknet med tidligere år.

Norsk Vann Informasjon

Resultater 2012

Tilstandsvurdering av kommunale
vann- og avløpstjenester

www.bedreva.no

bedre
VA

Norsk Vann

Vannforsyning - Standarden på kommunenes tjeneste i 2012

Kommune	Bebyggelse tilknyttet nettverket	K2	Hygiene- betryggende drikkevann	Brakkesag vannkvalitet	Leverings- sikkerhet	Alternativ forsyning	Ledningsnettets funksjon
Verket	Verket	Verket	Verket	Verket	Verket	Verket	Verket
			40%	15%	15%	10%	20%
Kleppe	15000	4,0					
Ullensaker	30213	4,0					
Nesodden	12242	4,0					
Etne	10500	4,0					
Sokk	24000	4,0					
Holter	2061	4,0					
Serum	12677	3,0					
Randsberg	10287	3,0					
Larvik	40000	3,0					
Huse	30205	3,0					
Oppagård	24700	3,0					
Oslo	4000	3,0					
Oslo-Toten	13300	3,0					
Frederikstad	70413	3,0					
Bærum	113625	3,0					
Narvik	17304	3,0					
Kristiansund	82318	3,0					
Nord-Odal	873	3,0					
Stange	129181	3,0					
Porsgrunn	35183	3,0					
Kj	16800	3,0					
Øvre Eiker	16615	3,0					
Aulær	56280	3,0					
Stange	16339	3,0					
Sandness	64895	3,0					
Bjørn	2335	3,0					
Larvik	1930	3,0					
Lørenskog	24220	3,4					
Stange	16200	3,4					
Molde	22400	3,4					
Grimstad	19409	3,4					
Fyll	16629	3,4					
Vågå	1858	3,4					
Ardal	7100	3,3					
Narvik	21100	3,3					
Oslo	64000	3,3					
Bergen	260000	3,3					
Trondheim	68118	3,3					
Narvik	10700	3,3					
Skedsmo	40600	3,3					
Dals	613000	3,3					
Arvidal	20000	3,3					
Sokk	11415	3,3					
Sigdal	9850	3,3					
Trondheim	170000	3,3					
Larvik	1118	3,3					
Gro	3730	3,3					
Vestby	700	3,3					
Kongsberg	10000	3,1					
Lier	19200	3,1					
Sandness	44020	3,1					
Øvre	819	2,0					
Ås	875	2,0					
Kongsberg	12962	2,0					
Hamar	27062	2,0					
Aurskog-Høland	11442	2,0					
Arvidal	42941	2,0					
Nordre Land	388	2,0					
Ringebu	2533	2,0					
Grane	15815	2,0					
Øvre Eiker	717	2,0					
Bærum	12003	2,0					
Sokk	8000	2,0					
Ringsaker	20786	2,0					
Vik i Mørke	2280	2,2					
Finn	1030	2,1					
Ringsaker	12887	2,0					
Gro	9473	2,0					
Vestby	20339	1,9					

Men store investeringsbehov

- Gjenanskaffelsesverdi:
1053 mrd kr
 - Ledningsnett 90 %
 - Huseiers anlegg 38 %
- Investeringsbehov til akseptabel standard i dag:
200 mrd kr
- Investeringsbehov til akseptabel standard 2030:
290 mrd kr

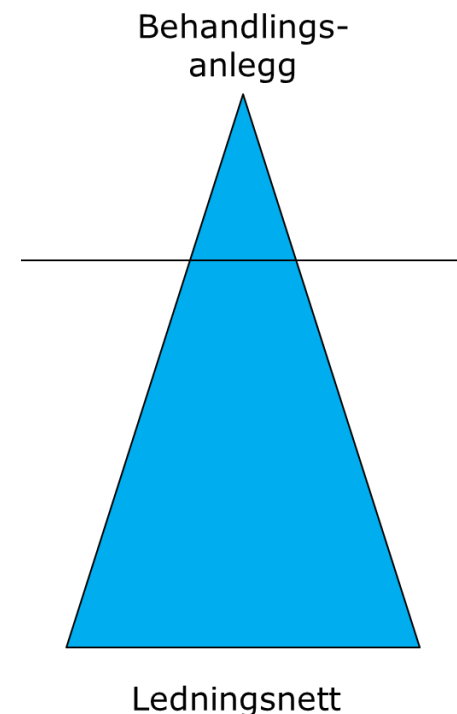
Fornyelse av ledninger

Arbeidsgruppe ledningsnettfornyelse

💧 1,2 % Vann - 1 % Avløp til 2040

KOSTRA 2012:

💧 0,66 % Vann - 0,48 % Avløp

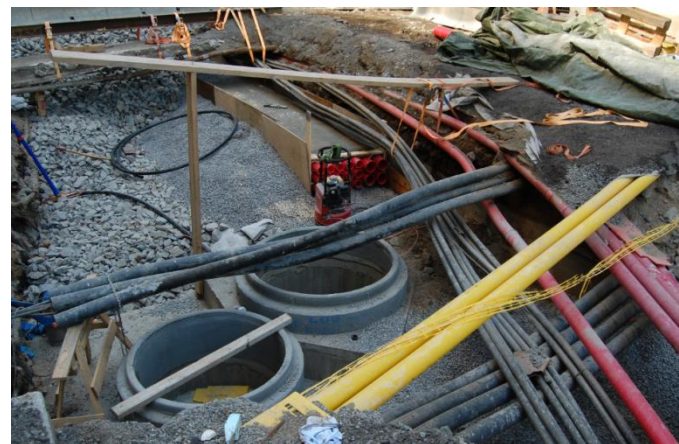
Under utarbeidelse:

Stikkledninger – ansvar og teknisk utforming

Sikring av kvalitet på ledningsanlegg

Tilbakeslagssikring i vannforsyningssystemer

Samarbeidsforum for ledninger i grunnen

- 💧 Standarder om avstandskrav og kostnadsfordeling
- 💧 Nye krav om geodata i kart- og planforskriften
- 💧 Informasjonssikkerhet
- 💧 Uttesting av nye SOSI-standarder for utveksling av ledningsdata
- 💧 Etablering av arbeid for felles innmålingsinstruks
- 💧 Drøfting av nytt direktiv om bredbånd i ledninger

Verktøykasse vannforsyning

Under utarbeidelse:

- Drift og design av ozon-biofilteranlegg
- Planlegging og dimensjonering av vannbehandlingsanlegg
- Forvaltning av nedbørsfelt for drikkevannskilder
- Revisjon av God desinfeksjonspraksis
- Norske tall for vannforbruk og lekkasjer
- ROS og beredskap innen vannforsyning
- Forvaltning av nedbørsfelt for drikkevannskilder

Verktøykasse avløp & slam

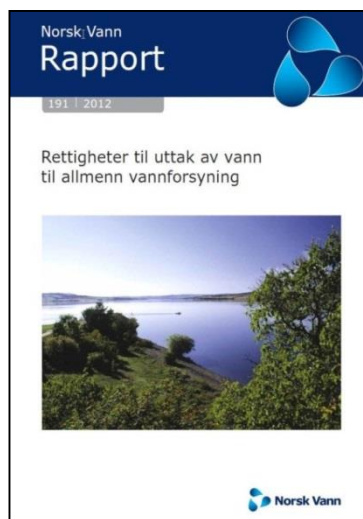
- Under utarbeidelse:
 - Kartlegging av miljøgifter i slam

Verktøykasse «sikkerhet/beredskap»

- Under utarbeidelse:
- Sikkerhetsstrategi for norsk VA-sektor

Verktøykasse forvaltning

33

Under utarbeidelse:

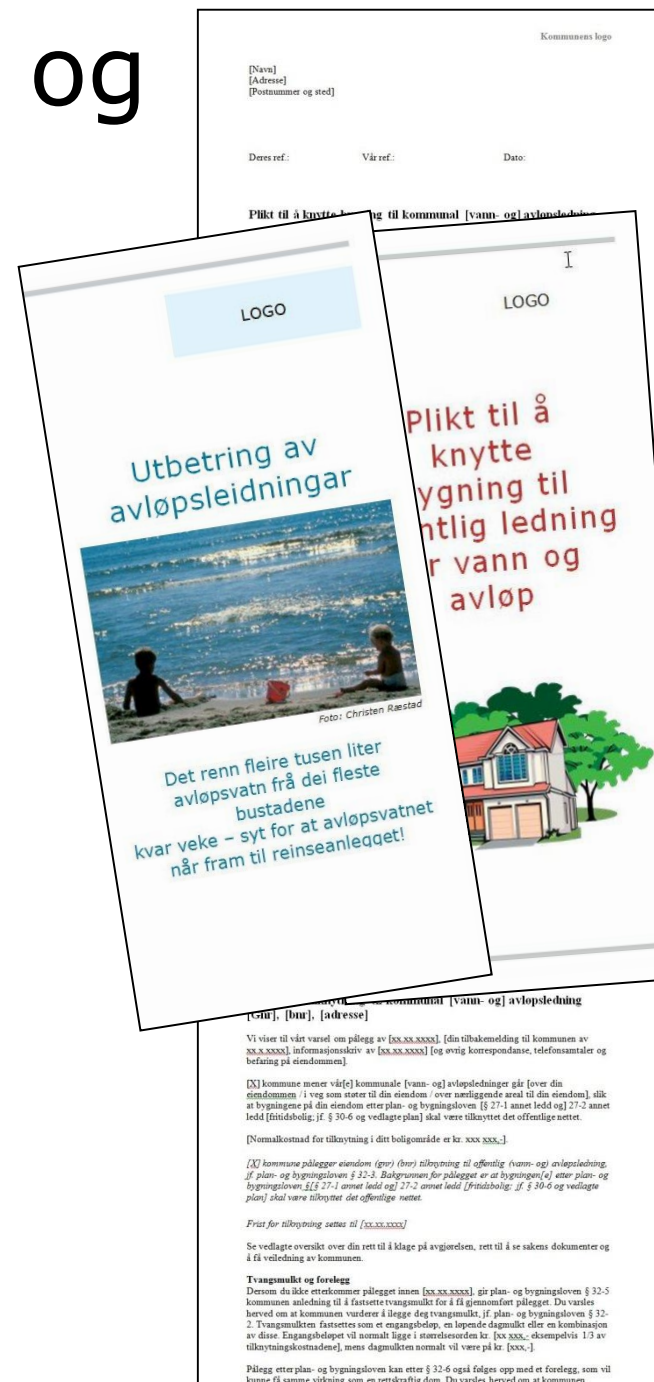
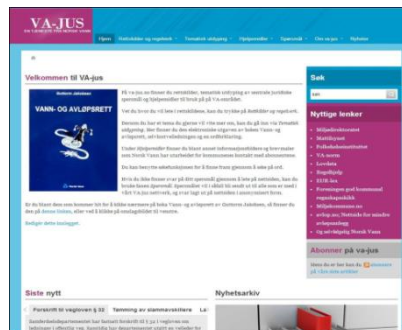
- Anskaffelser i vannbransjen – valg av entreprisform
- Bærekraftig forvaltning av VA-tjenestene (forpr.)
- Fra driftsassistanse til regional VA-assistanse
- Løsningsmodeller for VA-opprydding spredt beb.

Informasjonsfoldere og brevmaler for

- 💧 Tilknytningsplikt
- 💧 Utbedring av vannlekkasje
- 💧 Utbedring av avløpsledning
- 💧 Separering av avløpsledning
- 💧 Utkobling av slamavskiller
- 💧 Frakobling av taknedløp
- 💧 Vannmåler

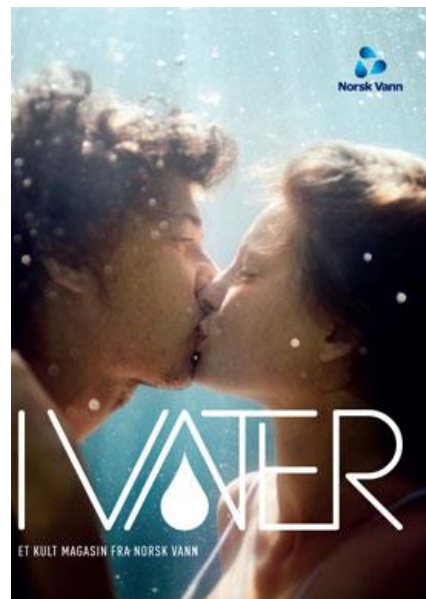

www.va-jus.no

Verktøykasse rekruttering

Nytt opplag i salg fra 8. august!
Vann- og avløpsteknikk

Informasjon om verdens viktigste ressurs
vannkunnskap.no

Hjem Elever Skole og foresatte Kommuner Generell informasjon Nynorsk

FORBLØFFENDE FAKTA !

Visste

Er du elev?
Måsetningen vår er å motivere og inspirere deg til å jobbe med vann, ta vare på det – og redde verden! Du finner mye interessant lesestoff, bilder og videoer, oppgaver og ikke minst vår elektroniske fagbok «8 kapitler om vann».

Jobber du i skolen?
Vannkunnskap.no kan hjelpe deg i din jobb med å finne godt faglig læringsstoff om vann, enten du er lærer eller rådgiver i skolen. Sidene er ment for å dekke flere kompetansemål i 7-10. klassetrinn i fagene naturfag og samfunnsfag. Nettstedet har også nyttige lenker, videoer og...

Jobber du i kommunen?
Du som skal informere om vann og vannbehandling og drive rekrutteringsarbeid ute på skoler, kan finne god og nyttig informasjon om de kommunale tjenestene og teknologien som ligger bak på vannkunnskap.no. Her finner du tilrettelagt kunnskap om vann for barnehagenivå og opp til videregående...

VÆR MED PÅ FORSKNINGS DAGENE
Det er også satt opp en egen side for de forskjellige forskningsorgene som det kan være interessant å følge med på.

FA
VANNFLASKE
SEND OSS

Mye på gang

- Rekrutteringsstatus
- Trainee VANN
- TV-aksjonen 2014
- Påvirkning av utdanningssyst. på alle nivåer

Prosjektforslag og prosjektprioritering på www.norskvann.no

Hjem

Norsk Vann mener ▾

Kompetanse ▾

Vann ▾

HJEM → KOMPETANSE → PROSJEKTER → PROSJEKTFORSLAG 2014

Prosjektforslag 2014

Opprettet fredag 01. november 2013 14:28

Skrevet av Fred Ivar Aasand

Norsk Vann Prosjekt

PRIORITERING AV PROSJEKTER 2014 (per 01.11.13)

Norsk Vanns kurstilbud

Våre arrangementer

Norsk Vanns arrangementstilbud dekker alt fra fagtreff med en dags varighet, til 3 ukers etter- og videreutdanningskurs.

Arrangement	Dato	Pris	Kapasitet	Deltagere
Kurs				
Forkurs kjemiprosess VA (KP-VA) Sted: Hamar Detaljer Frist ute	19 nov 2013 - 04 jun 2014	12000 NOK	15	14
Driftoperatørkurs vann (Hamar) uke 2/7/14 Sted: Quality Hotel Astoria Frist ute	06 jan 2014 - 04 apr 2014	27000 NOK	18	18
Driftoperatørkurs avløp (Kristiansand) uke 4/8/12 Sted: Samsen kulturhus Frist ute	20 jan 2014 - 21 mar 2014	27000 NOK	18	18
Driftoperatørkurs på VA transportanlegg Molde uke 5/11/15 Sted: Molde Vann og Avløp Frist ute	27 jan 2014 - 11 apr 2014	27000 NOK	18	18
Driftoperatørkurs vann uke 6/13/19 Sted: Svartediket Vannbehandlingsanlegg Frist ute	03 feb 2014 - 09 mai 2014	27000 NOK	18	18
Driftoperatørkurs avløp (Hamar) uke 20/34/40 Sted: Quality Hotel Astoria FULLT	12 mai 2014 - 03 okt 2014	27000 NOK	18	18
Driftoperatørkurs på VA transportanlegg (Hamar) uke 23/35/41 Sted: Quality Hotel Astoria Registrer	02 jun 2014 - 10 okt 2014	27000 NOK	18	12
Driftoperatørkurs på VA transportanlegg (Kristiansand) uke 36/42/47 Sted: Samsen kulturhus Registrer	01 sep 2014 - 21 nov 2014	27000 NOK	18	15
Driftoperatørkurs på VA transportanlegg (Bergen) uke 38/43/48 Sted: Svartediket Vannbehandlingsanlegg Registrer	15 sep 2014 - 28 nov 2014	27000 NOK	18	3
Driftoperatørkurs vann (Hamar) uke 39/45/50 Sted: Quality Hotel Astoria FULLT	22 sep 2014 - 12 des 2014	27000 NOK	18	18
E-læringskurs				
Bransjenorm slam Sted: Oslo Registrer	01 jan 2014 - 31 des 2014	4500 NOK	10	1
HMS avløpsanlegg Sted: Larvik Registrer	03 feb 2014 - 31 des 2014	4500 NOK	10	1
Innføring i vann og avløp Sted: Hamar Registrer	01 jan 2015 - 31 des 2015	13000 NOK	12	1